

2) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Ændringer i og Tilføjelser til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m. af 11. April 1916.

Mødet hævet Kl 4⁴⁵.

79de Møde.

Onsdag den 3. Februar Kl. 1.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i og Tilføjelser til Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916.

Forhandlingen genoptoges.

Formanden: De ærede Medlemmer Hr. Zahle, Hr. Rytter og Hr. Axel Møller har bedt om at faa Ordet for tredje Gang under denne Behandling. Hertil kræves Tingets Samtykke. Hvis der ikke begæres Afstemning, forudsætter jeg, at Samtykket gives. (Ophold). Det er givet.

Zahle: Det Spørgsmaal, der blev rejst af mig forleden Dag om, hvilken Statsmyndighed der autentisk kan fortolke Grundlovens Bestemmelser, har jo fænget stærkt, og mange Udtalelser er faldet. Jeg vil gøre opmærksom paa, at Spørgsmaalet har været drøftet i Danmark lige siden den grundlovgivende Rigsforsamlings Dage, hvilket ogsaa ganske kort blev nævnt af den højtærede Justitsminister i Gaar. Debatten rejstes paa den grundlovgivende Rigsdag, ved at der blev indbragt et Ændringsforslag til Grundlovsforslaget, som gik ud paa: „Alle Love og Anordninger, der ere i Strid med Grundlovens Bestemmelser, ere for saa

vidt uden Gyldighed.“ Denne Bestemmelse tillagde altsaa direkte Domstolene Myndighed til at kende en Lov ugyldig, naar den ikke var overensstemmende med Grundlovens Bestemmelser. Som jeg nu skal paa-vise, har man i Debatten fremført gode Argumenter imod dette Forslag og forkastet det, og jeg skal paa-vise et nyt Fortolkningmoment, som støtter den Opfattelse, jeg nærer: at Domstolene ikke som grundlovstridig kan tilsidesætte en Lov paa Grund af dens Indhold. Men jeg ønsker med det samme at sige, at saa paa-hviler det selvfølgelig ogsaa Lovgivningsmagten selv at paa-se, at hvad den vedtager, er overensstemmende med Grundloven, thi Grundloven skal jo hævdes, indtil den bliver forandret paa grundlovmæssig Maade. Saa snart dette Ændringsforslag om, at „alle Love og Anordninger, der ere i Strid med Grundlovens Bestemmelser, ere for saa vidt uden Gyldighed“, var fremsat, tog Tscherning Ordet, og jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse oplæse enkelte Udtalelser af Tscherning og andre. Jeg skal gøre det kort og blot fremdrage de væsentligste Begrundelser, som fremkom. Tscherning siger: „Denne Indskudsparagraph, vil Forsamlingen maaskee have lagt Mærke til, har en overordentlig stor Betydning. Den sætter nemlig afgjort den dømmende Magt over den lovgivende. Dersom den kun havde henholdt sig til de bestaaende Love og sagt „for saa vidt de bestaaende Love staae i Modsetning med den, vi her udgive“, var Sagen meget simpel, men den gaaer meget videre, den siger, at enhver Lov, som bliver givet for Fremtiden, kan Vedkommende forsøge gennem Domstolene at tilintetgøre, han kan procedere mod Loven i Henhold til Constitutionen, og naar vi gaae ind paa at give denne Myndighed til Domstole, som slet ikke ere organiserede som Statsmagter, og saaledes ikke have den Stilling og Betydning, de som saadanne maatte have, maae vi indrømme, at det er en overordentlig Magt, vi i dette Øieblik give dem, og at det er et Sædekorn til Splid, som jeg troer, vi ikke burde saae, thi den lovgivende Magt, som seer maaskee den vigtigste Lov tilsidesat ved en saadan Dom, vil upaatvivlelig ikke finde sig deri.“ Saaledes begyndte Tscherning, og han sluttede med at sige: „Vi underkaste, om jeg saa maa sige, vor